

2324

vērt. izsk.

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Oļegņikovs Leonīds (1915. - 1983.), scenogrāfs,
arhitekts,

Oļegņikovs Andrijs (1943.), scenogrāfs, glez-
notājs,

Skārva Vilma (1917. - 1998.), aktrise.

F-2324

Fonda apmērējums
pēc [1913.] - 1985.)

1

**Merkmanis Leonīds (1915–1983), scenogrāfs arhitekts,
Merkmanis Andris (dz.1943), scenogrāfs, gleznotājs, Vārna Vilma
(1917– 1978), aktrise/ ģimenes fonds.**

Fonds nr. 2324

Fonda aprakstījums

Fondraža nosaukums.

Merkmaņu ģimene.

Biogrāfija

Scenogrāfs, arhitekts Leonīds Merkmanis dzimis 1915.g. 5. augustā Madonas apriņķa Tirzas pagastā grāmatveža ģimenē. Pēc pamatizglītības iegūšanas mācījies Latvijas universitātes Arhitektūras fakultātē (1933–1943), kur apguvis arī glezniecību pie V. Purvīša. Precējies ar aktrisi Vilmu Vārnu. Strādājis Kredītbankas celtniecības birojā, Pieminekļu valdē, bijis Operetes teātra mākslinieks inscenētājs (1945.-1983), galvenais mākslinieks (no 1951). Veidojis skatuves ietēru apm. 70 muzikāliem uzvedumiem. LPSR Teātra biedrības biedrs kopš 1952., Mākslinieku savienības biedrs kopš 1959.g.

Aktrise Vilma Vārna strādājusi A. Upīša Akadēmiskajā drāmas teātrī (tag. Nacionālais teātris). Nozīmīgākās lomas: Duņa "Noziegums un sods", Ilona "Dullais barons Bunduls", Larisa "Esi sveicināta, mīlestība", Margareta "Viņš teica- nē", Dollija "Anna Kareņina", donja Elvīra "Dons Žuans vai mīlestība uz ģeometriju" u.c.

L. Merkmaņa un V.Vārnas dēls Andris Merkmanis dzimis 1943.g. 25.janvārī Rīgā. 1962.gadā beidzis J. Rozentāla Rīgas mākslas vsk.. LVMA Glezniecības nodaļā specializējies scenogrāfijā. LVMA beidzis 1967. gadā.

A. Merkmaņa radošā darbība scenogrāfijā aptver visus Latvijas dramatiskos un muzikālos teātrus, viņš inscenējis izrādes arī Ļeņingradā (Sanktpēterburgā), Krasnojarskā, Brjanskā, Ufā u.c. Nozīmīgs ir arī A. Merkmaņa darbs latviešu kinomākslā, radot vizuālo ietēru filmām "Ezera sonāte", "Agrā rūsa", "Vilkatis Toms", "Vecā jūrnieku ligzda" u.c. A. Merkmanis ir Mākslinieku savienības biedrs kopš 1970.g., Teātra darbinieku savienības biedrs kopš 1971.gada.

Gleznojis ainavas, aktieru portretus, cirka ainas, darbi eksponēti vairākās izstādēs. Personālizstāde, kopā ar tēvu L. Merkmani, Rīgā 1979.gadā. Strādā eļļas, akvareļa, temperas tehnikā.

Glabāšanas vēsture

Dokumenti glabājušies Merkmaņu ģimenē.

Tiešais iegūšanas avots

Latvijas Valsts arhīvs dokumentus ieguvis no A. Merkmaņa. Valsts glabāšanā iesniegts samērā plašs A. Merkmaņa scenogrāfijas darbu un akvareļu, kā arī viņa tēva L. Merkmaņa radošā darba dokumentu klāstu. Valsts glabāšanā pieņemti arī scenogrāfu A.Merkmaņa un L.Merkmaņa radītie kostīmu un dekorāciju meti, A. un L. Merkmaņu personālizstādes katalogs.

Temats un saturs

Saņemtie darbu oriģināli sniedz ieskatu mākslinieku Merkmaņu radošajā darbībā, viņu sakrātie materiāli rada priekšstatu par teātru darbinieku dzīvi, izrādēm un

latviešu kultūras dzīvi vispār. No Merkmaņu ģimenes saņemta Leonīda Merkmaņa veidota, ļoti plaša fotonegatīvu kolekcija par teātru izrādēm, sākot ar Latvijas pirmās brīvvalsts laikā iestudētajām lugām. Kultūrvēsturiski nozīmīgas ir arī L. Merkmaņa tēva atmiņas, Merkmaņu ģimenē dēvētas par dienasgrāmatām, kas aptver laika posmu no no [1913] līdz 1955.gadam, bet kurās datējums nav hronoloģiski veidots un gadi, tāpat atsevišķi datumi, minēti vienīgi tekstā, saistot ar kādu notikumu.

Izvērtēšana

Dokumenti saņemti valsts glabāšanā daļēji sakārtotā veidā.

Komplektēšana

Fondam būs papildinājums, LVA tiks atdoti arī dokumenti par aktrisi Vilmu Vārnu.

Sistematizācija

Dokumenti sakārtoti pēc hronoloģiski nominālā principa, ievērojot dokumentu kopīgās pazīmes un to rašanās vēsturi.

Pieejamības noteikumi

Ierobežojumu nav. Turpinās darbs pie fotonegatīvu drošības fonda veidošanas. No drošības fonda uz lasītavu tiks izsniegtas skanētās fotonegatīvu izdrukas (pēc tajās redzamo personu, notikumu, teātra izrāžu atšifrēšanas).

Dokumentu valoda

Dokumenti ir latviešu valodā.

Fiziskais raksturojums

Dokumenti labi saglabāti. Fondā galvenokārt ir lielformāta dokumenti (60 x 79 cm un lielāki), kas dažos gadījumos noformēti uz planšetēm.

Uzziņas palīg līdzekļi

Ir pieejams apraksts glabājamo lietu līmenī.

Merkmaņu ģimenes biogrāfiskie, radošie un sakrātie dokumenti sakārtoti aprakstā nr.1- v, savukārt L. Merkmaņa veidotās fotokolekcijas apraksts ir 2- v.

Aprakstījumu sastādīja
Vecākā eksperte

Laima Kļaviņa

16. 12. 2002.

Fonds nr. 2324

**Merkmanis Leonīds (1915- 1983), scenogrāfs, arhitekts,
Merkmanis Andris (dz. 1943), scenogrāfs, gleznotājs,
Vārna Vilma (1917-1978), aktrise/ģimenes fonds**

Aprakstījums (vēsturiskā izziņa)

(turpinājums)

Fondraža nosaukums.

Leonīds un Andris Merkmaņi.

Tiešais iegūšanas avots.

Latvijas Valsts arhīvs dokumentus ieguvis no atraitnes Olgas Merkmanes ar 2006.gada 4. septembra neaprašīto dokumentu pieņemšanas aktu Nr. 1/ 109.

Temats un saturs.

Fonda turpinājumu veido mākslinieku Leonīda un Andra Merkmaņu plakāti un dekorāciju meti teātru izrādēm.

Izvērtēšana.

Aprakstīšanai saņemti dokumenti par 1941.-2000. gadu un veikta ekspertīze 2007. gadā.

Dokumentu sastāvs pietiekami atspoguļo mākslinieku daiļradi.

Komplektēšana.

Fondam paredzēts dokumentu papildinājums.

Sistematizācija.

Leonīda un Andra Merkmaņu radošie dokumenti sakārtoti pa autoriem un hronoloģiskā secībā.

Izveidotas 19 lietas, turpināts apraksts Nr. 1- v.

Fonds Nr. 2324

Pieejamības noteikumi.

Pieeja brīva.

Fiziskais raksturojums.

Dokumenti vidēji labi saglabāti. Fonda Nr. 2324 turpinājumā galvenokārt ir lielformāta dokumenti. Lielākā daļa radošo dokumentu ir ierāmēti. Daļai dokumentu ir konstatēti bojājumi, kas pārsvarā attiecināmi uz ierāmējumu.

Aprakstījumu sastādīja
galvenā arhīviste

Martino

Vita Martinova

2007.gada 9. novembrī

[Signature]
25. Novembris

Fonds Nr. 2324

Merkmanis Leonīds (1915-1983), scenogrāfs, arhitekts,
Merkmanis Andris (1943-2006), scenogrāfs, gleznotājs,
Vārna Vilma (1917-1978), aktrise / ģimenes fonds

Vēsturiskā izziņa
(turpinājums)

Fondraža nosaukums

Nav mainījies.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija)

Nav izmaiņas.

Glabāšanas vēsture

Fotonegatīvi glabājušies Merkmaņu ģimenē.

Tiešais iegūšanas veids

Akts par atrastiem dokumentiem 2011. gada 24. janvāris

Fonda saturs

Fonda papildinājumu veido fotonegatīvu datora izdrukas par Valsts muzikālās komēdijas teātra un citu teātru izrādēm. Andra Merkmaņa pašrocīgi atšifrētās izdrukas aptver laika periodu no 1946. gada līdz 1961. gadam. Pēc viņa nāves tālāka izdruku atšifrēšana nebija iespējama, tāpēc tām nav arī datējuma.

Izvērtēšana

Dokumenti saņemti daļēji sakārtotā veidā.

Sistematizācija

Dokumenti sakārtoti pēc hronoloģiski nominālā principa, cik tālu tas bija iespējams, un ievērojot to kopīgās pazīmes un rašanās vēsturi.

Vienkāršotais apraksts Nr. 3-v veidots 3 sērijās, no kurām pirmā sastāv no Andra Merkmaņa atšifrētajiem Valsts muzikālās komēdijas teātra latviešu un krievu trupas izrāžu attēliem, otrā – no dažādu teātru izrāžu un dekorāciju skiču atšifrētiem attēliem, bet trešā – Valsts muzikālās komēdijas teātra neatšifrētu izrāžu attēliem.

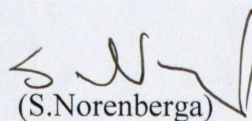
Pieejamības noteikumi

Bez ierobežojumiem.

Fiziskais raksturojums

Apmierinošs. Atsevišķas izdrukas ļoti sliktā kvalitātē, grūti saskatāmas.

Vēsturisko izziņu sagatavoja
Personu fondu un ārvalstu dokumentu nodaļas
galvenā arhīviste

(S.Norenberga)

2011. gada 6. septembris

LIETAS Nr. _____ **APLIECINĀJUMA LAPA**

Lietā iešūtas (ievietotas) 5 (piecas)
ar cipariem un vārdiem _____ lapas

tai skaitā lapas ar litera Nr. _____;

izlaisti lapu Nr. _____;

+ _____ iekšējā apraksta lapas

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja gabr. p. glab. M. Cinc B. Cinc
amats paraksts paraksta atšifrējums